

תנ"ך

הוראות

א. משך הבחינה: שעה וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון	–	(40×1)	–	40	נקודות
פרק שני	–	(40×1)	–	40	נקודות
פרק שלישי	–	(20×1)	–	20	נקודות
סך הכול	–			100	נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם בלי פירושים, בלי תוספות ובלי תרגום.

מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.

ד. הוראות מיוחדות: (1) אל תעתיקו את השאלה; כתבו את מספרה בלבד.

(2) התרכזו בנושא. שימו לב לכתב, לכתוב ולפיסוק.

הערה: בקטעים מן התנ"ך השם המפורש בא בצורת ה'.

יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד. יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון – סיפורי האבות (40 נקודות)

ענו על אחת מן השאלות 1-2.

בשאלה שבחרתם, ענו על כל הסעיפים (לסעיף א – 12 נקודות; לסעיף ב – 14 נקודות; לסעיף ג – 14 נקודות).

1. קראו **בראשית**, פרק י"ב.

א. קראו פסוקים א'–ד'.

(1) הסבירו מה ה' מצווה על אברם לעשות, ומהו הקושי הנרמז בפסוק ד' בנוגע לקיום הציווי. (6 נקודות)

(2) ציינו הבטחה אחת של ה' לאברם, והסבירו מדוע הבטחה זו עשויה לעודד אותו לקיים את הצו האלוהי.

בססו את תשובתכם על הכתוב. (6 נקודות)

ב. קראו פסוקים א'–ט'.

(1) בפסוקים אלה יש שימוש חוזר במילים מן השורש ה-ל-ך.

הסבירו כיצד השימוש החוזר במילים אלה מדגיש את הנחישות של אברם בקיום הצו האלוהי. בססו את דבריכם

באמצעות דוגמה אחת מן הכתוב. (7 נקודות)

(2) קראו גם את דבריו של רבי נתן מנמירוב שלפניכם.

"וזה שאמר ה' יתברך לאברהם, שמרמז בזה לכל אדם שבעולם 'לך-לך'... שתלך לעצמך, היינו למקור נשמתך...

'מאריך'... מתוך ארצות וגשמיות שלך".

(רבי נתן מברסלב, **ליקוטי הלכות**, פרשת לך לך)

מהי המשמעות שפירושו של רבי נתן מוסיף על פשט הכתוב בנוגע לציווי "לך-לך", וכיצד לדעתכם משמעות זו

באה לידי ביטוי בחיינו כיום? נמקו את דבריכם. (7 נקודות)

ג. קראו פסוקים י'–י"ט ואת הפרשנות שלפניכם.

"ודע שאברהם אבינו חטא חטא גדול בשגגה שהביא אשתו הצדקת במכשול, והיה לו לבטוח בשם שיציל אותו ואת

אשתו ואת כל אשר לו. גם יציאתו מן הארץ, שנצטווה עליה בתחילה, נחשבת לחטא, כי האלוהים ברעב יפדנו ממוות".

(מעובד על פי פירוש רמב"ן לפסוק י')

(1) על פי רמב"ן, מה הם שני חטאיו של אברם, ומהו המשותף לשני החטאים? (7 נקודות)

(2) הביאו דוגמה אחת מן הכתוב שיכולה להסביר את מעשיו של אברם. הסבירו את דבריכם. (7 נקודות)

2. קראו **בראשית**, פרק ט"ו.

א. קראו פסוקים א'–ו'.

(1) על פי פסוקים אלה, מהו החשש שמביע אברם לפני ה', ומהי תשובתו של ה'? (6 נקודות)

(2) כיצד המראיה המתואר בפסוק ה' מבטא את תשובתו של ה'? (6 נקודות)

ב. קראו פסוקים ח'–י"ח.

ברית בין הבתרים היא טקס סמלי ומחייב.

מהי הנבואה שמוסר ה' לאברם בנוגע לעתיד צאצאיו, ומהי המשמעות הסמלית של בעלי החיים בטקס הברית?

הסבירו את דבריכם באמצעות שתי דוגמאות. (14 נקודות)

ג. קראו פסוקים י"ג–י"ד ואת פירושו של רמב"ן שלפניכם לפסוק י"ד.

"...אף על פי שאני גזרתי על זרעך להיות גרים בארץ לא להם ועבדום ועינו אותם, אף על פי כן אשפוט את הגוי אשר

יעבדו על אשר יעשו להם, ולא יפטרו [מעונש] בעבור... [ש]הוסיפו להרע להם".

על פי רמב"ן, מהו הקושי המוסרי העולה מפסוקים אלה, וכיצד הוא פותר קושי זה? הסבירו את דבריכם, ובססו אותם על

הכתוב ועל דברי הפרשן. (14 נקודות)

פרק שני – סיפורי יוסף (40 נקודות)

ענו על כל הסעיפים (לסעיף א – 12 נקודות; לסעיף ב – 14 נקודות; לסעיף ג – 14 נקודות).

3. קראו **בראשית**, פרק מ"ד.

א. קראו פסוקים א'–ט'.

(1) במה מאשים יוסף את אחיו באמצעות השליח? (5 נקודות)

(2) מה אומרים האחים כדי להוכיח שהם חפים מפשע? הסבירו את דבריכם, ובססו אותם על הכתוב. (7 נקודות)

ב. קראו פסוקים י"א–י"ז ואת הפרשנות שלפניכם לפסוק י"ב.

"אילו ניגש מייד לאח הקטן, היה הדבר מחשיד. על כן ערך את בדיקתו לפי גיליהם של הבנים".

(ביאור שטיינלץ לפסוק י"ב)

(1) על פי דברי הפרשן, הסבירו את הסיבה שבגללה לא ניגש השליח מייד לבנימין, ומדוע דרך בדיקתו גרמה לתחושת

מתח אצל האחים. בססו את דבריכם על הכתוב ועל הפרשנות. (7 נקודות)

(2) ציינו תגובה אחת של האחים על מציאת הגביע באמתחתו של בנימין, והסבירו מה אפשר ללמוד ממנה על רגשותיהם כלפי בנימין. (7 נקודות)

ג. קראו פסוקים כ"ו–ל"ד וגם **בראשית**, פרק מ"ה, פסוקים א'–ב'.

(1) מדוע דברי יהודה בפסוקים כ"ו–ל"א הביאו את יוסף לידי בכי? הסבירו את דבריכם, ובססו אותם על דוגמה אחת מן הכתוב. (7 נקודות)

(2) קראו פסוקים ל"ב–ל"ד וגם **בראשית**, פרק ל"ז, פסוקים כ"ו–כ"ח.

מהו ההבדל בין התנהגותו של יהודה בנוגע לבנימין בפרק מ"ד ובין התנהגותו בנוגע ליוסף בפרק ל"ז, ומה אפשר ללמוד מהבדל זה על השינוי שחל ביהודה? הסבירו את דבריכם, ובססו אותם על הכתוב. (7 נקודות)

פרק שלישי – קטע להבנה ולניתוח (20 נקודות)

ענו על סעיף א – חובה (12 נקודות) ועל אחד מן הסעיפים ב-ד (8 נקודות).

4. קראו שמואל א, פרק ט', פסוקים א'–כ"א.

ענו על סעיף א – חובה.

א. קראו פסוקים א'–ד' ופסוקים ט"ו–י"ז.

- (1) על פי פסוקים א'–ד', איזו משימה הטיל אביו של שאול על בנו? (5 נקודות)
- (2) על פי פסוקים ט"ו–ט"ז, מה גילה ה' לשמואל בנוגע למטרת השליחות הלאומית של שאול? (7 נקודות)

ענו על אחד מן הסעיפים ב-ד.

ב. קראו פסוקים ד'–י'.

- (1) הסבירו קושי אחד ששאל מציג לנערו, ואת הפתרון שהנער מציע. (5 נקודות)
- (2) הביאו דוגמה אחת להתנהגותו של שאול המעידה על אישיותו החיובית. הסבירו את דבריכם. (3 נקודות)

ג. קראו פסוקים י"א–ט"ז.

בדרכו של שאול למלא את המשימה שהטיל עליו אביו, הוא נתקל בנערות שיצאו לשאוב מים ושואל אותן:

"הֲיֵשׁ בָּזָה הָרֶאָה [נביא]?" תשובתן של הנערות ארוכה ומפורטת.

(1) קראו את המדרש שלפניכם.

"כל האורך הזה למה? מביטות בנוי [ביופיו] של שאול היו, ולא היו שבעות ממנו".

(ילקוט שמעוני, נ"ך, ק"ח)

על פי דברי המדרש, מדוע ענו הנערות על שאלתו של שאול באריכות ולא בקיצור? (3 נקודות)

- (2) בפסוקים י"ב–י"ג המילה המנחה "היום" מוזכרת שלוש פעמים. כל אזכור מבטא את חשיבות היום הזה בעבור שמואל, בעבור העם ובעבור שאול.

הסבירו את החשיבות של יום זה בעבור שמואל אן בעבור העם בן בעבור שאול. (5 נקודות)

ד. קראו פסוקים ו'–ז' ופסוקים י"ט–כ"א.

- (1) על פי פסוק ו', מדוע שאול רוצה לפגוש את הנביא שמואל, ומה עשוי להפתיע את שאול בדבריו של שמואל בפסוקים י"ט–כ' הסבירו את דבריכם. (5 נקודות)
- (2) על פי פסוק כ"א, מדוע תגובתו של שאול על דבריו של שמואל מעידה על צניעותו? הסבירו את דבריכם. (3 נקודות)

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך